



GMINA
NOWE MIASTO NAD WARTĄ

KOREKTA ANALIZY STANU
GOSPODARKI ODPADAMI
KOMUNALNYMI NA TERENIE
GMINY NOWE MIASTO NAD WARTĄ
ZA ROK 2023

Nowe Miasto nad Wartą, dnia 29 maja 2024 r.

SPIS TREŚCI

I	O gminie.....	4
II	Podstawa prawna i cel sporządzania analizy	8
III	Zagadnienia ogólne	12
IV	Ocena możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi	15
	1. <i>Możliwość przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych ...</i>	<i>15</i>
	2. <i>Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.....</i>	<i>15</i>
	3. <i>Liczba mieszkańców</i>	<i>16</i>
	4. <i>Ilość złożonych deklaracji przez mieszkańców gminy Nowe Miasto nad Wartą.....</i>	<i>16</i>
	5. <i>Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ww. ustawy</i>	<i>18</i>
	6. <i>Ilość odpadów komunalnych wytworzonych i zebranych na terenie Gminy Nowe Miasto nad Wartą.....</i>	<i>18</i>
	7. <i>Uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.....</i>	<i>31</i>
	8. <i>Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazana do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy</i>	<i>36</i>
V	Oplaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi	37
	1. <i>Gminne dochody i wydatki budżetowe związane z gospodarką odpadami komunalnymi.</i>	<i>38</i>
	2. <i>Źródła finansowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi</i>	<i>38</i>

VI Analiza wydatków związanych z gospodarką odpadami komunalnymi w gminie Nowe Miasto nad Wartą	40
1. <i>Edukacja ekologiczna w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi</i>	40
2. <i>Zamówienia publiczne w gospodarce odpadami komunalnymi</i>	42
VII Podsumowanie	44
VIII SPIS TABEL.....	46
IX SPIS WYKRESÓW	47
X SPIS RYSUNKÓW	48

I 0 gminie

Gmina Nowe Miasto nad Wartą jest jedną z najbardziej rozpiętych terytorialnie gmin w powiecie średzkim. Położona jest w centralnej części województwa wielkopolskiego na lewym brzegu rzeki Warty, w odległości około 50 km na południowy wschód od Poznania. Gmina ta stanowi 19,20% powierzchni powiatu¹.

Rysunek 1 Mapa województwa wielkopolskiego z wyszczególnieniem gmin w powiecie średzkim



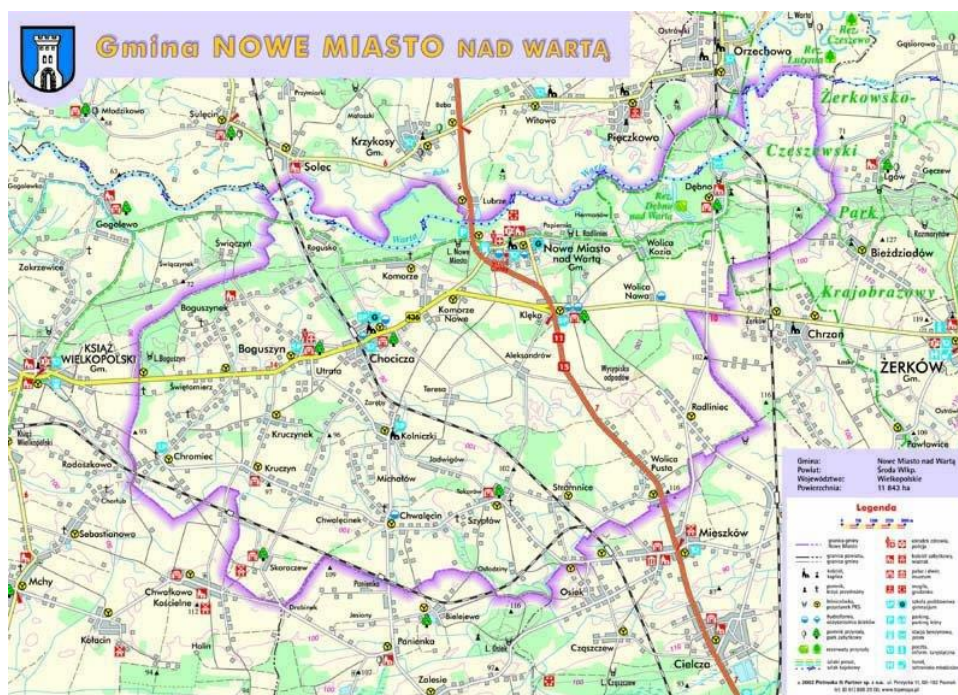
Źródło: strona internetowa z dnia 15.03.2019 r.

<https://www.google.pl/search?q=gminy+powiatu+%C5%9Bredzkiego+mapa&biw=1920&bih=955&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKEwin3qSjrqnNAhUIfwKHSM5BBUQsAQIJw#imgrc=AujhrKa8KKFsWM%3A>

¹ Strona internetowa z dnia 15.03.2019 r.

[https://pl.wikipedia.org/wiki/Nowe_Miasto_nad_Wart%C4%85_\(gmina\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Nowe_Miasto_nad_Wart%C4%85_(gmina))

Rysunek 2 Mapa z granicami gminy Nowe Miasto nad Wartą



Źródło: strona internetowa z dnia 05.03.2024 r.

https://www.gmina-nowe-miasto.pl/asp/pliki/foto/mapa_gmina.jpg

W latach 1975 – 1998 gmina Nowe Miasto nad Wartą położona była w województwie poznańskim, a od 1999 roku wchodzi w skład powiatu średzkiego województwa wielkopolskiego. Jest to gmina wiejska o charakterze rolniczym. Gmina zajmuje powierzchnię 120,08 km², na której w latach 2013 – 2023 zameldowanych było średnio ok. 9 049 mieszkańców. Dla porównania w roku 2013 liczba mieszkańców zameldowanych wynosiła 9 179 osób, a w roku 2023 było to już 8 805 osób.

Obszar gminy jest zdominowany przez zabudowę jednorodziną. Zabudowa wielolokalowa dominuje przede wszystkim w kilku wioskach, w których funkcjonowały wcześniej spółdzielnie produkcyjne (Aleksandrów, Chocicza, Teresa, Wolica Nowa, Klęka). Na terenie gminy Nowe Miasto nad Wartą działa jedna Spółdzielnia Administracyjno-Mieszkaniowa oraz trzech zarządców Wspólnot Mieszkaniowych. W skład gminy wchodzi 20 sołectw utworzonych z 32 wsi.

Tabela 1 Wykaz sołectw i wsi w gminie Nowe Miasto nad Wartą

LP.	SOLECTWO	WIOSKI WCHODZĄCE W SKŁAD SOLECTWA
1	Boguszyn	Boguszyn Świątomierz
2	Boguszynek	Boguszynek
3	Chocicza	Chocicza Teresa Utrata
4	Chromiec	Chromiec
5	Chwałęcín	Chwałęcín
6	Dębno	Dębno Lutynia
7	Kłęka	Aleksandrów Elżbietów Kłęka Wolica Nowa
8	Kolniczki	Kolniczki Jadwigów
9	Komorze	Komorze Komorze Nowe
10	Kruczyn	Kruczyn
11	Kruczynek	Kruczynek
12	Michałów	Michałów
13	Nowe Miasto nad Wartą	Nowe Miasto nad Wartą
14	Radliniec	Radliniec Dąbrowa
15	Rogusko	Rogusko
16	Skoraczew	Skoraczew
17	Stramnice	Stramnice
18	Szypłów	Szypłów Tokarów
19	Wolica Kozia	Wolica Kozia Hermanów
20	Wolica Pusta	Wolica Pusta

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Nowym Mieście nad Wartą.

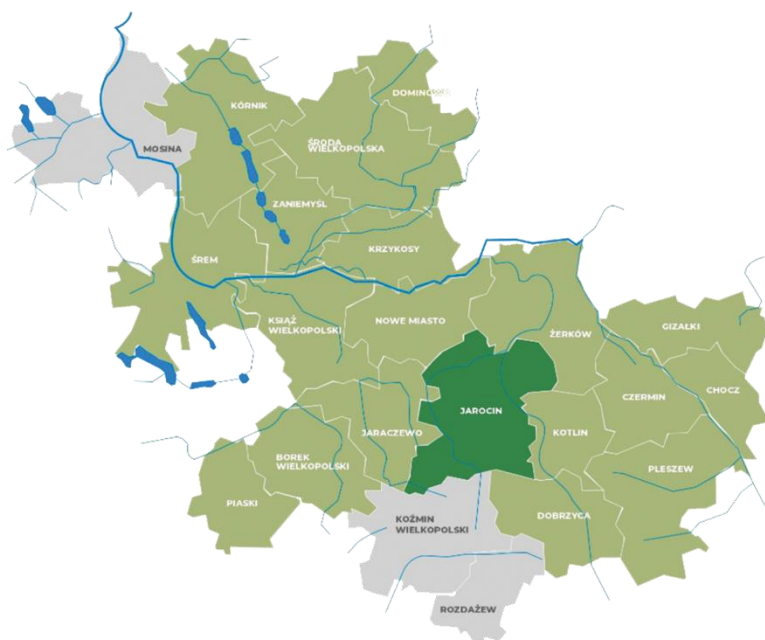
Dnia 28 września 2020 r. Sejmik Województwa Wielkopolskiego, uchwałą Nr XXII/405/20 Zarządu Województwa Wielkopolskiego, przyjął „Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym”, którego założenia mają na celu ukierunkowanie gmin na osiągnięcie celów, określonych w pakiecie gospodarki o obiegu zamkniętym, wskazanych do zrealizowania w latach 2025 i 2030. W związku z powyższym w Planie tym zaplanowano stosowne działania oraz zakresy inwestycyjne ukierunkowane na taką modernizację systemu gospodarki odpadami

komunalnymi, aby już obecnie powstawało zaplecze niezbędne dla osiągnięcia poziomów recyklingu i ograniczenia składowania odpadów, wskazanych dla lat 2025 i 2030.

Realizując założenia ustawy z dnia 13 września 1996 roku *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* w roku 2008 siedemnaście gmin podpisało Porozumienie Międzygminne i podjęło decyzję o budowie Zakładu Zagospodarowania Odpadów Jarocin z siedzibą w Witaszyczkach.

Przedmiotem POROZUMIENIA było powierzenie realizacji zadania publicznego pn. „Zorganizowanie i nadzór nad funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami i osadami ściekowymi dla gmin objętych POROZUMIENIEM wraz z budową Zakładu Zagospodarowania Odpadów Jarocin z siedzibą w Witaszyczkach z ewentualnymi punktami przeładunkowymi w oparciu o obowiązujące Plany Gospodarki Odpadami.

Rysunek 3 Wykaz gmin należących do Porozumienia Międzygminnego



Źródło: strona internetowa z dnia 05.03.2024 r.

<https://wcr-jarocin.pl/index.php/porozumienie-miedzygminne-z-korzyscia-dla-mieszkancow/>

W 2017 roku do Porozumienia dołączyła Gmina Pleszew, a w 2019 - Gmina Środa Wielkopolska. W 2020 r. do Porozumienia dołączyły kolejne trzy gminy: Rozdrażew, Koźmin Wielkopolski oraz Mosina.

Na chwilę obecną Porozumienie Międzygminne tworzą 22 gminy, których łączna liczba mieszkańców wynosi ponad 327 tys. osób.

II Podstawa prawna i cel sporządzania analizy

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 oraz art. 9 tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1469 ze zm.) gminy zobowiązane zostały do sporządzania corocznie analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na swoim terenie w celu weryfikacji:

1. możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
2. potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
3. kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
4. liczby mieszkańców;
5. liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
6. ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
7. ilości niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych,
8. uzyskanych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych,
9. masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

Zakres przedmiotowej analizy określony został w ww. ustawie i sporządzony głównie w oparciu o sprawozdania złożone przez podmioty odbierające i zbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, dane z Punktu Selektynego Zbierania Odpadów Komunalnych,

prorowadzonego przez Gminę oraz sprawozdania roczne z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi w latach 2021 – 2023, a także dane Urzędu Gminy z roku 2023.

Poniższa analiza obejmuje okres funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Nowe Miasto nad Wartą **od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r** w odniesieniu do lat 2021 i 2022.

Podczas opracowania niniejszej analizy wykorzystano następujące dokumenty:

Ustawy:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1587 ze zm.),
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1469 ze zm.).

Rozporządzenia:

- Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 r., poz. 10),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r., poz. 2412),
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. z 2021 r. Nr 1530).

Uchwały:

- Uchwała Nr XVII/131/2020 Rady Gminy Nowe Miasto nad Wartą z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie: szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, uchylająca uchwałę Nr XXXV/209/2017 z dnia 21 listopada 2017 r., zmieniona uchwałami: Nr XVIII/143/2020 Rady Gminy Nowe Miasto nad Wartą z dnia 28 maja 2020 r., Nr XXVIII/225/2021 Rady Gminy Nowe Miasto nad Wartą z dnia 1 lipca 2021 r.,

Nr XXXII/244/2021 Rady Gminy Nowe Miasto nad Wartą z dnia 20 października 2021 r. oraz Nr LII/350/2023 Rady Gminy Nowe Miasto nad Wartą z dnia 15 czerwca 2023 r.

- Uchwała Nr XVII/130/2020 Rady Gminy Nowe Miasto nad Wartą z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie: regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Nowe Miasto nad Wartą, uchylająca uchwałę nr XXXV/206/2017 z dnia 21 listopada 2017r, zmieniona uchwałami: Nr XVIII/142/2020 Rady Gminy Nowe Miasto nad Wartą z dnia 28 maja 2020 r., Nr XXVIII/224/2021 Rady Gminy Nowe Miasto nad Wartą z dnia 1 lipca 2021 r., Nr XXXII/243/2021 Rady Gminy Nowe Miasto nad Wartą z dnia 20 października 2021 r., Nr LII/349/2023 Rady Gminy Nowe Miasto nad Wartą z dnia 15 czerwca 2023 r. oraz Nr LI/344/2023 Rady Gminy Nowe Miasto nad Wartą z dnia 30 marca 2023 r.
- Uchwała Nr XXV/206/2021 Rady Gminy Nowe Miasto nad Wartą z dnia 25 lutego 2021 roku w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, uchylająca uchwałę Uchwała Nr XIV/112/2019 Rady Gminy Nowe Miasto nad Wartą z dnia 9 grudnia 2019 r.,
- Uchwała Nr XXXVII/263/2022 Rady Gminy Nowe Miasto nad Wartą z dnia 22 lutego 2022 r. w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki takiej opłaty oraz określenia stawki opłaty podwyższonej, uchylająca uchwałę Nr XXI/166/2020 Rady Gminy Nowe Miasto nad Wartą z dnia 23 października 2020 r.
- Uchwała Nr X/54/2015 Rady Gminy Nowe Miasto nad Wartą z dnia 29 października 2015 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, uchylająca uchwałę nr XXIV/157/2012 z dnia 30 listopada 2012r., zmieniona uchwałą nr XII/98/2019 Rady Gminy Nowe Miasto nad Wartą z dnia 30 października 2019 r.
- Uchwała Nr XVII/132/2020 Rady Gminy Nowe Miasto nad Wartą z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych na terenie Gminy Nowe Miasto nad Wartą, zmieniona uchwałą Nr LI/345/2023 Rady Gminy Nowe Miasto nad Wartą z dnia 30 marca 2023 r.

- Uchwała Nr XXII/405/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie uchwalenia Planu gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019 – 2025 wraz z planem inwestycyjnym, uchylająca uchwały: uchwałę Nr XXXI/810/2017 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie uchwalenia Planu gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016 - 2022 wraz z planem inwestycyjnym oraz uchwałę Nr IV/63/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 lutego 2019 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji Planu gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016 – 2022 wraz z planem inwestycyjnym, w zakresie wyznaczenia miejsc spełniających warunki magazynowania odpadów.

III Zagadnienia ogólne

Nowym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Nowe Miasto nad Wartą zostały objęte od 1 lipca 2013 r. nieruchomości zamieszkałe przez mieszkańców. Pozostałe nieruchomości niezamieszkałe, w tym miejsca prowadzenia działalności gospodarczej oraz budynki użyteczności publicznej są zobowiązane do posiadania umowy na odbiór odpadów z firmą wpisaną do rejestru działalności regulowanej, prowadzonego przez Wójta Gminy Nowe Miasto nad Wartą.

Odpady komunalne to odpady powstające w gospodarstwach domowych oraz odpady pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter i skład są podobne do odpadów z gospodarstw domowych, w szczególności niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne i odpady selektywnie zebrane:

- a) z gospodarstw domowych, w tym papier i tektura, szkło, metale, tworzywa sztuczne, bioodpady, drewno, tekstylia, opakowania, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory oraz odpady wielkogabarytowe, w tym materace i meble, oraz
- b) ze źródeł innych niż gospodarstwa domowe, jeżeli odpady te są podobne pod względem charakteru i składu do odpadów z gospodarstw domowych

- przy czym odpady komunalne nie obejmują odpadów z produkcji, rolnictwa, leśnictwa, rybołówstwa, zbiorników bezodpływowych, sieci kanalizacyjnej oraz z oczyszczalni ścieków, w tym osadów ściekowych, pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych; niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne pozostają niesegregowanymi (zmieszanymi) odpadami komunalnymi, nawet jeżeli zostały poddane przetwarzaniu odpadów, ale przetwarzanie to nie zmieniło w sposób znaczący ich właściwości.

Przez **gospodarowanie odpadami** rozumie się zbieranie, transport lub przetwarzanie odpadów, w tym sortowanie, wraz z nadzorem nad wymienionymi działaniami, a także późniejsze postępowanie z miejscami unieszkodliwiania odpadów oraz działania wykonywane w charakterze sprzedawcy odpadów lub pośrednika w obrocie odpadami.

Selektywne zbieranie odpadów komunalnych.

W badanym roku segregacji „u źródła” podlegały niżej wymienione frakcje odpadów:

- a) **metale i tworzywa sztuczne oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe** – worki w kolorze żółtym z napisem „METALE I TWORZYWA SZTUCZNE”
- b) **szkło bezbarwne** – worki w kolorze białym z napisem „SZKŁO BEZBARWNE”
- c) **szkło kolorowe** – worki w kolorze zielonym z napisem „SZKŁO KOLOROWE”
- d) **papier** – worki w kolorze niebieskim z napisem „PAPIER”
- e) **bioodpady** – worek w kolorze brązowym z napisem „BIO”
- f) **popiół** - pojemnik o pojemności 120 l – do zbierania popiołu - szary lub grafitowy z napisem „POPIÓŁ”.

Ponadto od 2022 na terenie Gminy funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), czyli miejsce do którego mieszkańcy gminy Nowe Miasto nad Wartą mogą bezpłatnie i samodzielnie oddać następujące odpady:

- 1) papier,
- 2) szkło (bezbarwne i kolorowe),
- 3) metale,
- 4) tworzywa sztuczne,
- 5) odpady opakowaniowe wielomateriałowe,
- 6) odpady stanowiące części roślin pochodzące z pielęgnacji terenów zielonych i ogrodów,
- 7) przeterminowane leki i chemikalia,
- 8) odpady niebezpieczne,
- 9) zużyte baterie i akumulatory,
- 10) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- 11) odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek,
- 12) meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- 13) odpady budowlane i rozbiórkowe (czyste nie zawierające azbestu, papy, smoły i innych odpadów niebezpiecznych),
- 14) zużyte opony (o średnicy do 1 m),
- 15) popiół,
- 16) styropian opakowaniowy niezanieczyszczony,

17) tekstylia i odzież od dnia 1 stycznia 2025 r.

Od roku 2022 Gmina Nowe Miasto nad Wartą nie prowadziła już objazdowej zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, odpadów wielkogabarytowych oraz zużytych opon. Powyższe odpady mieszkańcy mogli dostarczyć samodzielnie do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.

IV Ocena możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

1. Możliwość przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 21 ustawy o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 1469 ze zm.) przez przetwarzanie rozumie się procesy odzysku lub unieszkodliwianie, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie.

Na terenie gminy Nowe Miasto nad Wartą nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. W roku 2023 wszystkie odpady komunalne: niesegregowane (zmieszane), budowlane i ulegające biodegradacji oraz selektywnie zebrane przez firmę ZGO-NOVA Sp. z o.o., przekazywane były do Instalacji Komunalnej tj. Wielkopolskiego Centrum Recyklingu Sp. z o.o. w Jarocinie, Witaszyczki ul. Mariusza Małynicza 1; 63-200 Jarocin. Pozostałe odpady zebrane z terenu nieruchomości niezamieszkałych trafiły do odpowiednich instalacji odzysku i unieszkodliwiania odpadów, zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami.

2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

W roku 2022, dokładnie od 1 marca 2022 r., na terenie Gminy Nowe Miasto nad Wartą rozpoczął działalność Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, którego budowa zakończyła się w roku 2021, a całkowita inwestycja związana z wyposażeniem PSZOK-a dobiegła końca w styczniu 2022 roku.

Całość kosztów budowy oraz wyposażenia PSZOK została pokryta z uzyskanych środków zewnętrznych, pochodzących z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (RFIL), czyli programu, w ramach którego rządowe środki trafiały do gmin, powiatów i miast w całej Polsce na inwestycje bliskie ludziom. Wsparcie było bezzwrotne i pochodziło z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

W roku 2023 Gmina Nowe Miasto nad Wartą zakupiła dwa nowe kontenery 7 m³ (zamknięty ze stałym dachem) oraz 14 m³ (otwarty) przeznaczone do zbiórki odpadów w Punkcie

Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, zlokalizowanym pod adresem: Aleksandrów 1a.

3. Liczba mieszkańców

Gmina Nowe Miasto nad Wartą liczy **8 805** mieszkańców (stan wg ewidencji ludności na 31.12.2023 r.). W deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, złożonymi w Urzędzie Gminy, ujętych zostało **7 892** mieszkańców (stan na 31.12.2023 r.). Różnica w podanej liczbie mieszkańców wynika m.in. z tego, że wielu uczniów i studentów kontynuuje naukę poza miejscem stałego zameldowania. Analogiczna sytuacja występuje wśród osób czynnych zawodowo, którzy ze względu na wykonywaną pracę przebywają poza terenem gminy. Na bieżąco prowadzone są działania mające na celu weryfikację danych zawartych w deklaracjach i sprawdzanie ich ze stanem faktycznym.

4. Ilość złożonych deklaracji przez mieszkańców gminy Nowe Miasto nad Wartą

W latach 2021 - 2023 selektywną zbiórkę „u źródła” prowadziło 100% właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu gminy Nowe Miasto nad Wartą (od 2020 r. obowiązek segregacji wynika z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i dotyczy wszystkich właścicieli nieruchomości), dla porównania w roku 2019 było to 97,4%.

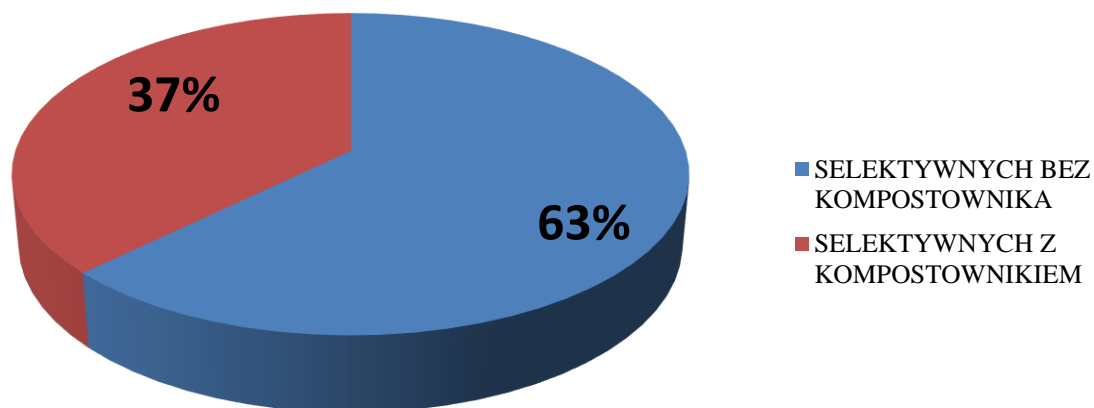
Tabela 2 *Liczba złożonych deklaracji oraz stan rzeczywisty mieszkańców (wg miejsca zamieszkania), z podziałem na prowadzących selektywną zbiórkę oraz nieprowadzących selektywnej zbiórki oraz posiadających przydomowy kompostownik, zadeklarowany w złożonej deklaracji i nieposiadających przydomowego kompostownika*

ROK	LICZBA DEKLARACJI			LICZBA MIESZKAŃCÓW		
	SELEKTYWNYCH BEZ KOMPOSTOWNIKA	SELEKTYWNYCH Z ZADEKLAROWANYM KOMPOSTOWNIKIEM	OGÓLEM	SELEKTYWNYCH BEZ KOMPOSTOWNIKA	SELEKTYWNYCH Z ZADEKLAROWANYM KOMPOSTOWNIKIEM	OGÓLEM
2021	1 461	612	2 073	5 519	2 441	7 960
2022	1 382	711	2 093	5 099	2 824	7 923
2023	1 356	751	2 107	4 951	2 941	7 892

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych programu ERGO Urzędu Gminy w Nowym Mieście nad Wartą oraz Ewidencji Ludności (Stan na dzień 31 grudnia danego roku).

W roku 2023 liczba właścicieli nieruchomości posiadających przydomowy kompostownik wzrosła o 5,6% w stosunku do roku poprzedniego.

Wykres 1 Liczba ludności – wg złożonych deklaracji - w rozbiciu na posiadających przydomowy kompostownik oraz nieposiadających przydomowego kompostownika w roku 2023



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych programu ERGO Urzędu Gminy w Nowym Mieście nad Wartą (Stan na dzień 31 grudnia danego roku).

Od roku 2020 r. wprowadzono zwolnienie w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodziennymi, którzy złożyli w deklaracji oświadczenie o posiadaniu przydomowego kompostownika i kompostowaniu w nim bioodpadów stanowiących odpady komunalne. Ze zwolnienia tego w badanym 2023 roku skorzystało 751 właścicieli (2 941 mieszkańców), dla porównania w roku 2022 było to 5,6% mniej, z kolei w stosunku do roku 2021 w badanym okresie liczba właścicieli nieruchomości posiadających przydomowy kompostownik wzrosła o 23%.

5. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ww. ustawy

W badanym roku, zgodnie z weryfikacją systemu ewidencji ludności wszyscy mieszkańcy Gminy spełnili obowiązek złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Wobec osób, które nie złożyły stosownej deklaracji w związku ze zmianą ilości osób z terenu nieruchomości zamieszkałych Wójt gminy Nowe Miasto nad Wartą w 2023 r. wydał:

- 2 decyzje określające wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na podstawie art. 6 o ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Właściciele nieruchomości niezamieszkałych zostali poinformowani o konieczności podpisania umowy, na odbiór odpadów komunalnych, z jedną z firm posiadającą wpis do rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Wójta Gminy Nowe Miasto nad Wartą oraz zgodnie z planem kontroli pracownicy Urzędu przeprowadzili 100 kontroli pod kątem zawartych umów oraz posiadanych dokumentów.

W 2023 roku było zawartych **149** umów z właścicielami nieruchomości niezamieszkałych. Dla porównania w roku 2022 i 2021 były to 104 umowy.

6. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych i zebranych na terenie Gminy Nowe Miasto nad Wartą

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, obowiązkiem gminy było przejęcie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz sprawowanie kontroli nad tym systemem. Kontrola ta ma również polegać na analizowaniu ilości wytwarzanych odpadów przez mieszkańców, ponieważ gminy zobowiązane są do osiągnięcia odpowiednich poziomów, których osiągnięcie jest możliwe jedynie poprzez prowadzenie segregacji odpadów komunalnych. Prawidłowo prowadzona segregacja odpadów pozwala uniknąć powstawania coraz większej ilości odpadów zmieszanych. Przeprowadzanie tej kontroli jest również możliwe dzięki obowiązkowi składania przez podmioty odbierające odpady komunalne rocznych sprawozdań z gospodarki odpadami komunalnymi.

Tabela 3 Ilość odpadów komunalnych zebranych z terenu nieruchomości zamieszkałych w gminie Nowe Miasto nad Wartą w 2023 r

ILOŚĆ ZEBRANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH - 2023 ROK NIERUCHOMOŚCI ZAMIESZKAŁE	
RODZAJ ODPADU	ILOŚĆ ODPADÓW [MG]
20 03 01 (niesegregowane zmieszane odpady komunalne)	891,4800
15 01 01 (opakowania z papieru i tektury)	43,3600
15 01 02 (opakowania z tworzyw sztucznych)	166,9800
15 01 07 (opakowania ze szkła)	176,0000
20 01 08 (odpady kuchenne ulegające biodegradacji)	500,6600
20 01 32 (leki inne niż wymienione w 20 01 31)	0,0600
ex 20 01 99 (inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny - popiół)	381,3600
RAZEM	2 159,9000

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych od firmy odbierającej odpady komunalne – karty przekazania odpadów komunalnych.

W gminie Nowe Miasto nad Wartą ilości wytwarzanych „u źródła” odpadów komunalnych kształtowała się w sposób przedstawiony przez powyższą tabelę, natomiast ilość odpadów zebranych w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4 Ilość odpadów komunalnych zebranych w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych na terenie Gminy Nowe Miasto nad Wartą w 2023 r

ILOŚĆ ZEBRANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH - 2023 ROK NIERUCHOMOŚCI ZAMIESZKAŁE	
RODZAJ ODPADU	ILOŚĆ ODPADÓW [MG]
15 01 01 (opakowania z papieru i tektury)	2,0400
15 01 02 (opakowania z tworzyw sztucznych - styropian)	2,0000
15 01 07 (opakowania ze szkła)	0,1000
15 01 10* (opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone)	3,0800

16 01 03 - zużyte opony - do 1 m średnicy	16,9200
20 01 02 (szkło)	6,1000
20 01 39 (tworzywa sztuczne)	7,9600
20 02 01 (odpady ulegające biodegradacji – odpady stanowiące części roślin pochodzące z pielęgnacji terenów zielonych i ogrodów)	21,8800
20 01 32 (leki inne niż wymienione w 20 01 31*)	0,2200
20 01 21* (lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć)	0,0600
20 01 23* (urządzenia zawierające freony)	2,2200
20 01 35* (zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki - kompletne)	3,2000
20 01 36 (zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35 - kompletne)	6,5200
20 03 07 (odpady wielkogabarytowe)	44,8800
17 01 01 (odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów)	60,1800
RAZEM	177,3600

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych od firmy odbierającej odpady komunalne – karty przekazania odpadów komunalnych

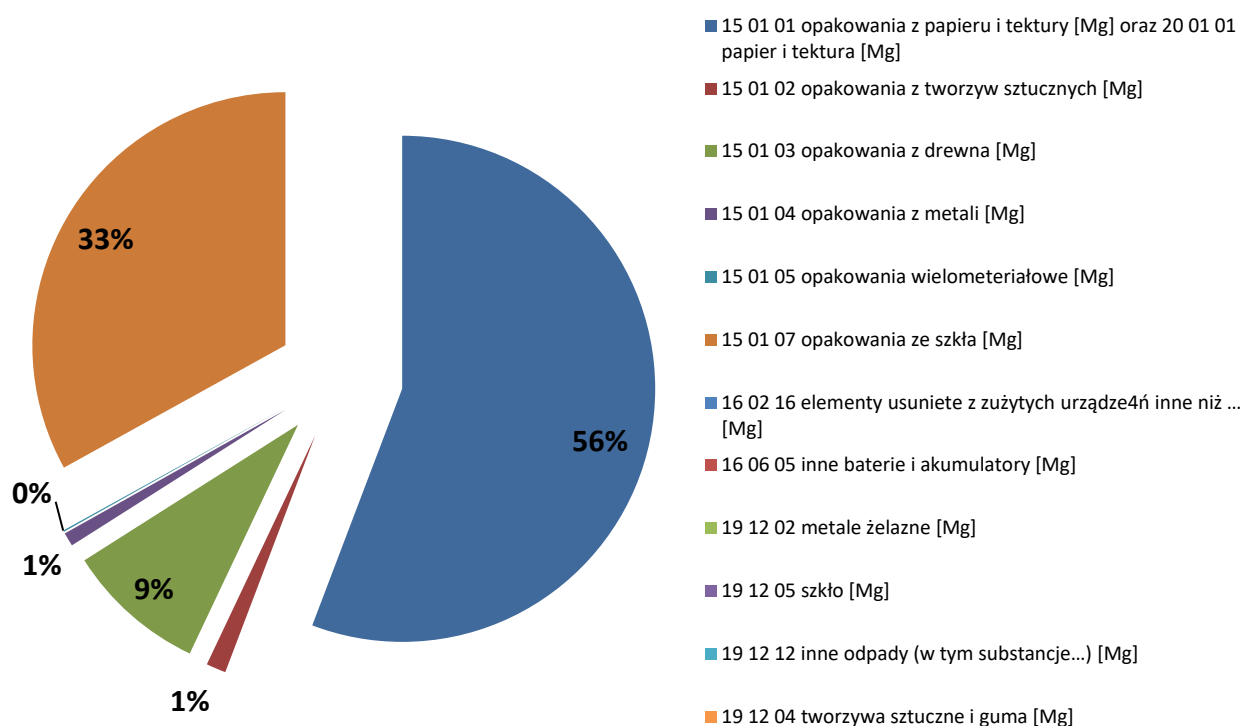
Dane z roku 2023 opierają się na sprawozdaniach złożonych przez firmy odbierającej odpady komunalne z terenu nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych w gminie Nowe Miasto nad Wartą – karty przekazania odpadów komunalnych, informacjach z IK (instalacji komunalnych) Wielkopolskiego Centrum Recyklingu Sp. z o.o. w Jarocinie z siedzibą w Witaszyczkach ul. Mariusza Małynicza 1 i RZZO Sp. z o.o. z siedzibą ul. Staroprzygodzka 121, 63-400 Ostrów Wlkp. oraz sprawozdaniach podmiotów zbierających odpady komunalne, a także danych z gminnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.

Zgodnie z danymi z Instalacji Komunalnych za 2023 rok, z dostarczonych do *Wielkopolskiego Centrum Recyklingu Sp. z o.o. w Jarocinie* oraz *RZZO Sp. z o.o.* niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych o kodzie **20 03 01** w ilości **1 070,8000 Mg**, które zostały poddane procesowi mechaniczno – biologicznego:

- wysortowano 41,4695 Mg surowców, które zostały poddane recyklingowi,
- przekazano do składowania 4,5722 Mg odpadów o kodzie 19 05 99
- przekazano do składowania 0,2425 Mg odpadów o kodzie 19 12 12

Z kolei w badanym roku nie przekazano do składowania żadnych pozostałości odpadów powstałych po sortowaniu selektywnie odebranych odpadów komunalnych.

Wykres 2 Odpady wysortowane w procesie R12 z niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 - w roku 2023



Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji od Wielkopolskiego Centrum Recyklingu Sp. z o.o. w Jarocinie oraz RZZO Sp. z o.o.

Tabela 5 Ilość wysortowanych odpadów ze zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 [Mg] - lata 2021 - 2023

KOD ODPADU	RODZAJ ODPADU	2021	2022	2023
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	44,0181	32,9116	23,1242
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	4,9830	1,8772	0,5220
15 01 03	Opakowania z drewna	0,7101	2,3518	3,7178
15 01 04	Opakowania z metali	26,1332	9,4898	0,3620
15 01 05	Opakowania wielomateriałowe	2,2381	1,2261	0,0375
15 01 07	Opakowania ze szkła	12,9301	20,8595	13,6988

16 02 16	Elementy usunięte ze zużytych urządzeń inne niż wymienione w 16 02 15	0,3007	0,0000	0,0000
16 06 05	Inne baterie i akumulatory	0,1641	0,0000	0,0000
19 12 02	Metale żelazne	0,4326	0,0000	0,0000
19 12 05	Szkło	0,4631	0,0000	0,0000
19 12 12	Inne odpady (w tym substancje)	0,3113	0,0210	0,0000
19 12 04	Tworzywa sztuczne i guma	1,5014	0,1684	0,0000
20 01 01	Papier i tektura	0,0000	0,0000	0,0072
OGÓLEM		94,1858	68,9054	41,4695

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Nowym Mieście nad Wartą oraz informacji od Wielkopolskiego Centrum Recyklingu Sp. z o.o. w Jarocinie oraz RZZO Sp. z o.o. (Stan na dzień 31 grudnia danego roku).

Wysortowane odpady poddano procesom recyklingu R3, R4 lub R5.

Tabela 6 *Ilość wytworzonych (zebranych) odpadów komunalnych w gminie Nowe Miasto nad Wartą o kodzie 20 03 01 – wytworzonych przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych (przetarg) na 1 mieszkańca w latach 2021 -2023*

Rok	Liczba mieszkańców zamieszkałych	Ilość odpadów zmieszanych wytworzonych w danym roku 20 03 01 (Mg)	Liczba m-cy gospodarowania odpadami komunalnymi	Ilość wytworzonych odpadów 20 03 01 na 1 m-c (Mg)	Ilość wytworzonych odpadów o kodzie 20 03 01 na 1 m-c /1 mieszkańca (kg)	Ilość wytworzonych odpadów o kodzie 20 03 01 na rok /1 mieszkańca (kg)
2021	7 960	1 474,3400	12	122,86	15,43	185,16
2022	7 923	975,1200	12	81,26	10,26	123,12
2023	7 892	891,4800	12	74,29	9,41	112,92

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych programu ERGO Urzędu Gminy w Nowym Mieście nad Wartą (Stan na dzień 31 grudnia danego roku).

Roczna ilość odpadów komunalnych zmieszanych o kodzie 20 03 01 na 1 mieszkańca w 2023 r. wynosiła 112,92 kg i zmalała w stosunku do roku 2022 o 8,3 %. Jak zatem widać z powyższej tabeli w roku 2023 nastąpił kolejny spadek ilości wytworzonych odpadów zmieszanych, co wiąże się z wprowadzeniem od 2022 roku odbioru dodatkowej frakcji

odpadów – popiołu oraz ogólnym zmniejszeniem ilości odpadów wytworzonych w badanym okresie. Od 1 marca 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku w Gminie Nowe Miasto nad Wartą zebrano 381,3600 Mg odpadu popiołu o kodzie ex 20 01 99, dla porównania w roku 2022 było to 237,7800 Mg, czyli 37,6% mniej niż w 2023 roku.

Tabela 7 Łączna ilość wytworzonych (zebranych) „u źródła” odpadów komunalnych w gminie Nowe Miasto nad Wartą wytworzonych przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych (przetarg) na 1 mieszkańca w latach 2021 -2023

Rok	Liczba mieszkańców zamieszkałych	Ilość odpadów komunalnych wytworzonych w danym roku (Mg)	Liczba m-cy gospodarowania odpadami komunalnymi	Ilość wytworzonych odpadów komunalnych na 1 m-c (Mg)	Ilość wytworzonych odpadów komunalnych na 1 m-c /1 mieszkańca (kg)	Ilość wytworzonych odpadów komunalnych na rok /1 mieszkańca (kg)
2021	7 960	2 517,2050	12	209,767	26,353	316,236
2022	7 923	2 101,0200	12	175,085	22,098	265,176
2023	7 892	2 159,9000	12	179,9917	22,807	273,684

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych programu ERGO Urzędu Gminy w Nowym Mieście nad Wartą (Stan na dzień 31 grudnia danego roku).

Roczna ilość wszystkich odpadów komunalnych zebranych „u źródła” na 1 mieszkańca w 2023 r. wynosiła 273,684 kg i wzrosła w stosunku do roku 2022 o 3,2 %.

Tabela 8 Łączna ilość wytworzonych (zebranych) odpadów komunalnych w gminie Nowe Miasto nad Wartą wytworzonych przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych oraz zebranych w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych - na 1 mieszkańca w latach 2021 -2023.

Rok	Liczba mieszkańców zamieszkałych	Ilość odpadów komunalnych wytworzonych w danym roku (Mg)	Liczba m-cy gospodarowania odpadami komunalnymi	Ilość wytworzonych odpadów komunalnych na 1 m-c (Mg)	Ilość wytworzonych odpadów komunalnych na 1 m-c /1 mieszkańca (kg)	Ilość wytworzonych odpadów komunalnych na rok /1 mieszkańca (kg)
2021	7 960	2 815,7235	12	234,644	29,478	353,736
2022	7 923	2 501,7769	12	208,481	26,313	315,756
2023	7 892	2 906,9646	12	242,247	30,695	368,340

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych programu ERGO Urzędu Gminy w Nowym Mieście nad Wartą (Stan na dzień 31 grudnia danego roku).

Jak zatem widać z powyższej tabeli w roku 2023 zarówno właściciele nieruchomości zamieszkałych jak i właściciele nieruchomości niezamieszkałych, w przeliczeniu na 1 mieszkańca, wytworzyli o 16,7% więcej odpadów komunalnych w stosunku do roku 2022.

Tabela 9 Łączna ilość wytworzonych (zebranych) odpadów komunalnych w gminie Nowe Miasto nad Wartą wytworzonych przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych oraz zebranych w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych z podziałem na poszczególne rodzaje odpadów w latach 2021 -2023 [Mg]

Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	kod odpadu	2021	2022	2023
niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne [Mg]	20 03 01	1 700,2200	1 183,2000	1 070,8000
opakowania z papieru i tektury [Mg]	15 01 01	54,4350	51,7650	49,5970
opakowania z tworzyw sztucznych [Mg]	15 01 02	156,1593	173,622	201,0370
opakowania z drewna [Mg]	15 01 03	0,0000	0,0000	58,4070
opakowania z metali [Mg]	15 01 04	0,4942	1,8599	2,2406
zmieszane odpady opakowaniowe [Mg]	15 01 06	2,0850	1,5000	0,9600
opakowania ze szkła [Mg]	15 01 07	199,8200	183,5200	181,0200
opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone [Mg]	15 01 10*	0,0000	1,72000	3,0800
Zużyte opony	16 01 03	23,3200	10,2000	16,9200
odpady wielogabarytowe [Mg]	20 03 07	104,9400	41,1800	44,8800
Szkło [Mg]	20 01 02	0,0000	4,6000	6,1000
urządzenia zawierające freony [Mg]	20 01 23*	8,9400	3,7400	2,2200
lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć [Mg]	20 01 21*	0,0000	0,0200	0,0600
leki inne niż wymienione w 20 01 31 [Mg]	20 01 32	0,4000	0,2400	0,2800
baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33 [Mg]	20 01 34	0,3100	0,0000	0,0000
zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki [Mg]	20 01 35*	9,8000	1,2400	3,200
zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 i 20 01 35 [Mg]	20 01 36	4,2200	4,0800	6,5200
odpady kuchenne ulegające biodegradacji [Mg]	20 01 08	506,1400	515,0200	500,6600
tworzywa sztuczne [Mg]	20 01 39	0,0000	6,2200	7,9600
odzież [Mg]	20 01 10	1,0400	0,0000	0,0000
odpady ulegające biodegradacji [Mg]	20 02 01	0,0000	6,7000	21,8800
materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03 [Mg]	17 06 04	0,0000	0,0000	0,0000

zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03 [Mg]	17 09 04	18,9200	30,6900	273,2830
odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów [Mg]	17 01 01	24,4800	42,8200	74,5000
gruz ceglany [Mg]	17 01 02	0,0000	0,0000	0,0000
inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny – popiół [Mg]	ex 20 01 99	0,0000	237,7800	381,3600
inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny – odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek [Mg]	ex 20 01 99	0,0000	0,0600	0,0000
odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach [Mg]	20 03 99	0,0000	0,0000	0,0000
OGÓLEM		2 815,7235	2 501,7769	2 906,9646

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych programu ERGO Urzędu Gminy w Nowym Mieście nad Wartą (Stan na dzień 31 grudnia danego roku).

Na podstawie powyższych danych widać wyraźnie zmiany w ilości wytwarzanych odpadów komunalnych w gminie Nowe Miasto nad Wartą. W badanym roku nastąpił spadek ilości niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych o 9,5% w stosunku do roku poprzedniego, lecz ogólna ilość odpadów odebranych i zebranych z terenu Gminy Nowe Miasto nad Wartą w roku 2023, wzrosła w stosunku do roku poprzedniego o 16,2%.

W województwie wielkopolskim odpady komunalne wytworzone i zebrane w przeliczeniu na 1 mieszkańca przedstawia poniższa tabela.

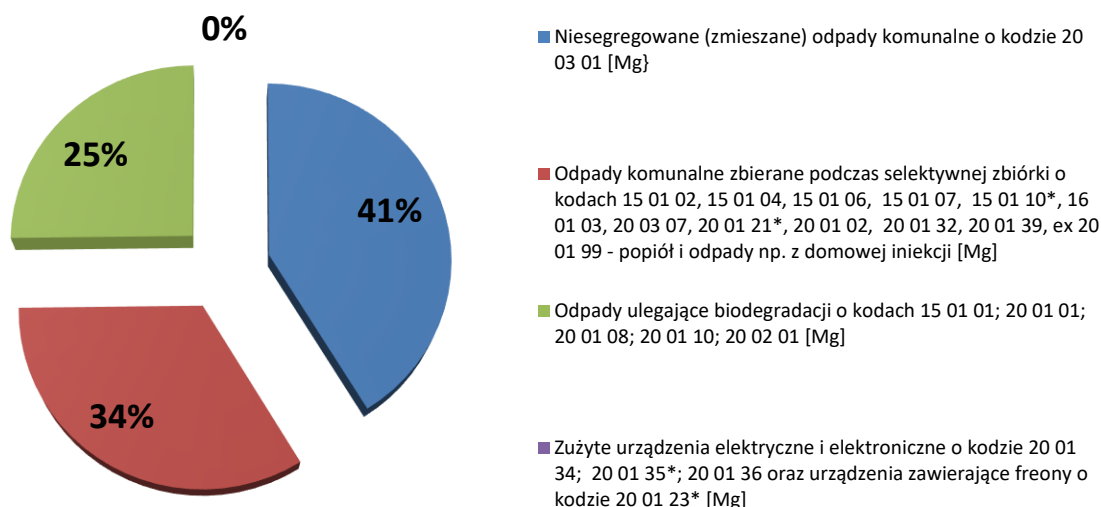
Tabela 10 *Ilość odpadów komunalnych wytworzonych i zebranych w województwie wielkopolskim, w przeliczeniu na 1 mieszkańca według danych Głównego Urzędu Statystycznego*

ROK	ILOŚĆ ODPADÓW KOMUNALNYCH ROCZNIE NA 1 MIESZKAŃCA W KG	
	wytworzonych	zebranych
2020	358	358
2021	370	370
2022	381	381

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Infrastruktura Komunalna Tablica nr 26.

Porównując ilości odpadów przypadających na mieszkańca województwa wielkopolskiego z ilością odpadów przypadających na 1 mieszkańca w gminie Nowe Miasto nad Wartą widać wyraźnie, że w badanej gminie ilości te nadal są niższe, czyli mieszkaniec gminy produkuje mniej odpadów niż mieszkaniec województwa wielkopolskiego.

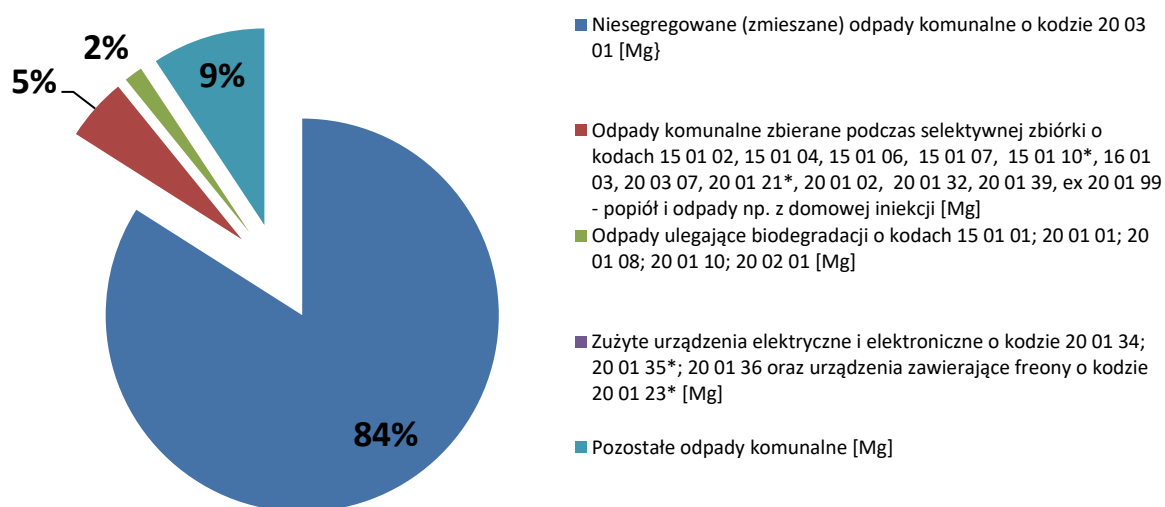
Wykres 3 Odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych – przetarg w gminie Nowe Miasto nad Wartą, wytworzone i zebrane w roku 2023



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych programu ERGO Urzędu Gminy w Nowym Mieście nad Wartą (Stan na dzień 31 grudnia danego roku).

Na podstawie powyższego wykresu widać, iż w roku 2023 właściciele nieruchomości zamieszkałych wytwarzali „u źródła” w przeważającej ilości odpady zbierane selektywnie, ponieważ łącznie zebrali aż 59% tych frakcji odpadów, dla porównania w roku 2022 było to 54%.

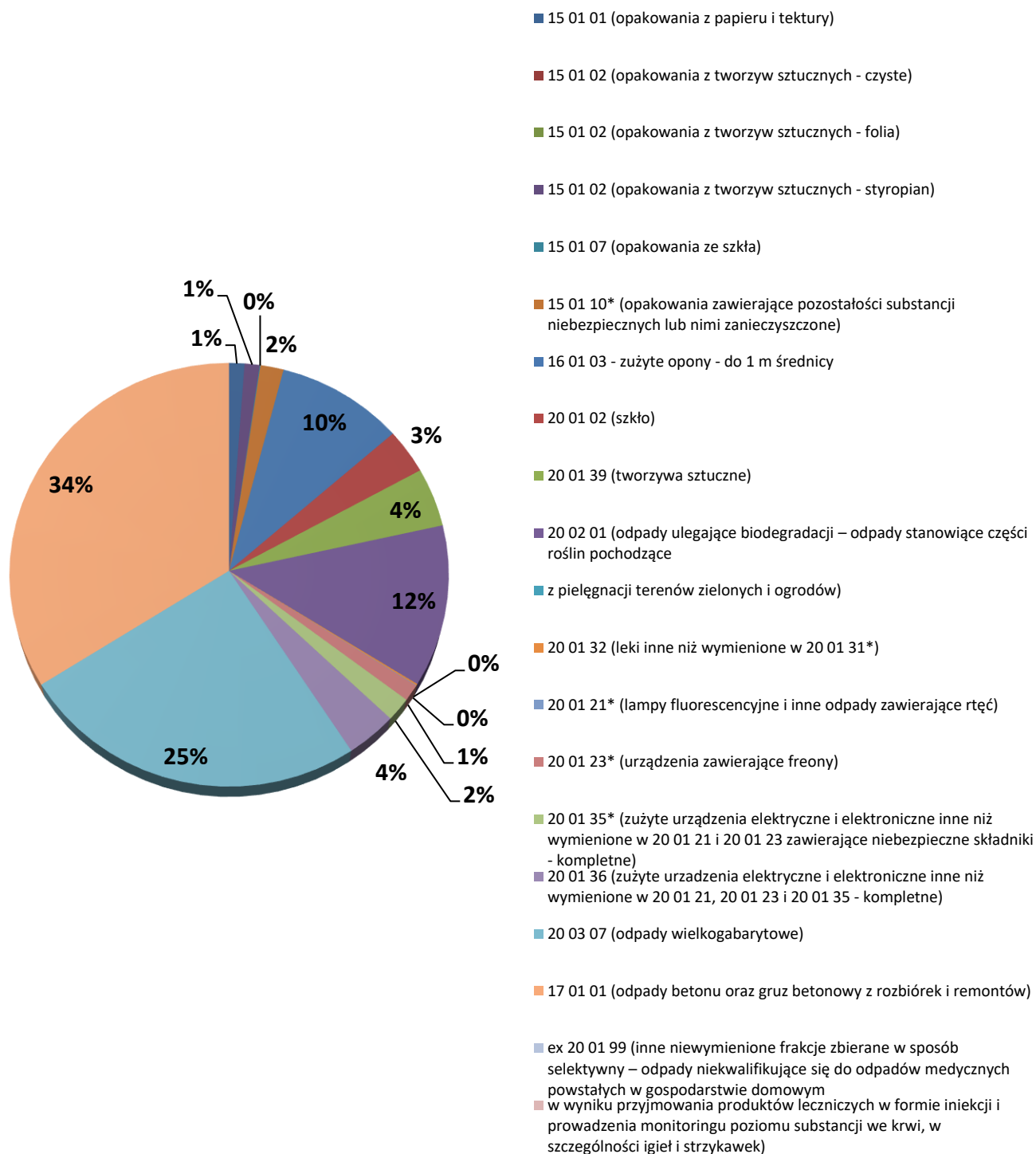
Wykres 4 Odpady komunalne z nieruchomości niezamieszkałych (firmy) w gminie Nowe Miasto nad Wartą, wytworzone i zebrane w roku 2023



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy oraz sprawozdań podmiotów odbierających odpady komunalne z terenu badanej gminy (Stan na dzień 31 grudnia danego roku).

Z kolei właściciele nieruchomości niezamieszkałych wytwarzali najwięcej, ponieważ aż 84% niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, lecz mniej niż w roku 2022, kiedy to wytworzyli 87% tych odpadów.

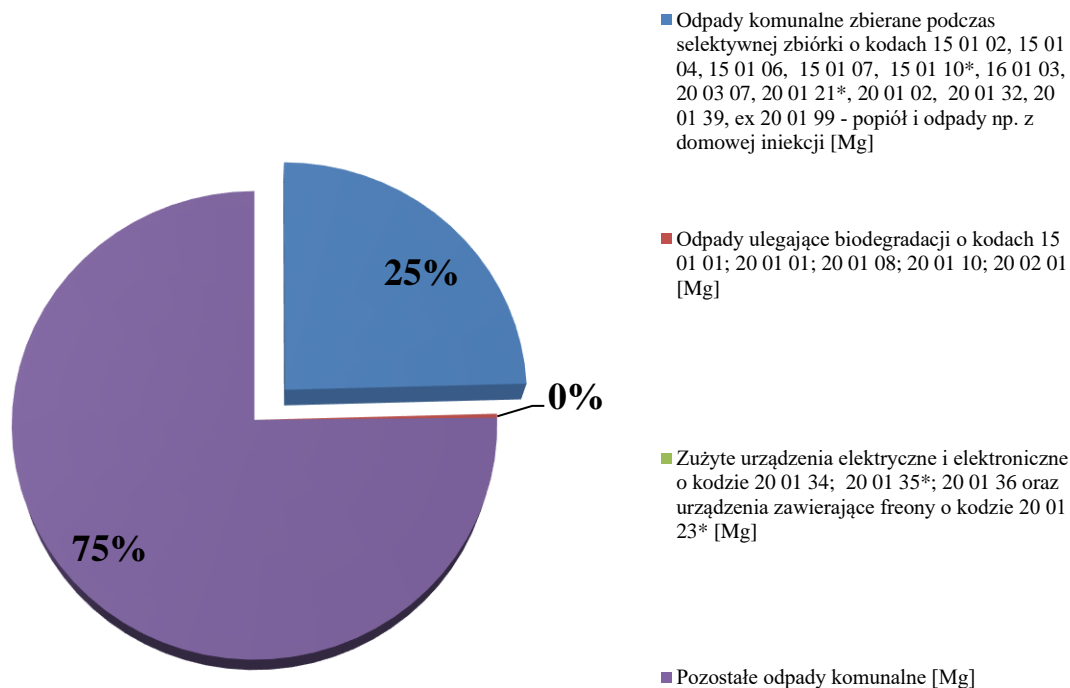
Wykres 5 Odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych zebrane w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Aleksandrowie w roku 2023



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy oraz sprawozdań podmiotów odbierających odpady komunalne z terenu badanej gminy (Stan na dzień 31 grudnia danego roku).

Do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w 2023 roku trafiały wyłącznie odpady z selektywnej zbiórki. Z kolei największą grupę odpadów stanowiły przekazywane do PSZOK *odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów* o kodzie 17 01 01 w ilości 60,18 Mg oraz *odpady wielkogabarytowe* o kodzie 20 03 07 w ilości 44,8800 Mg.

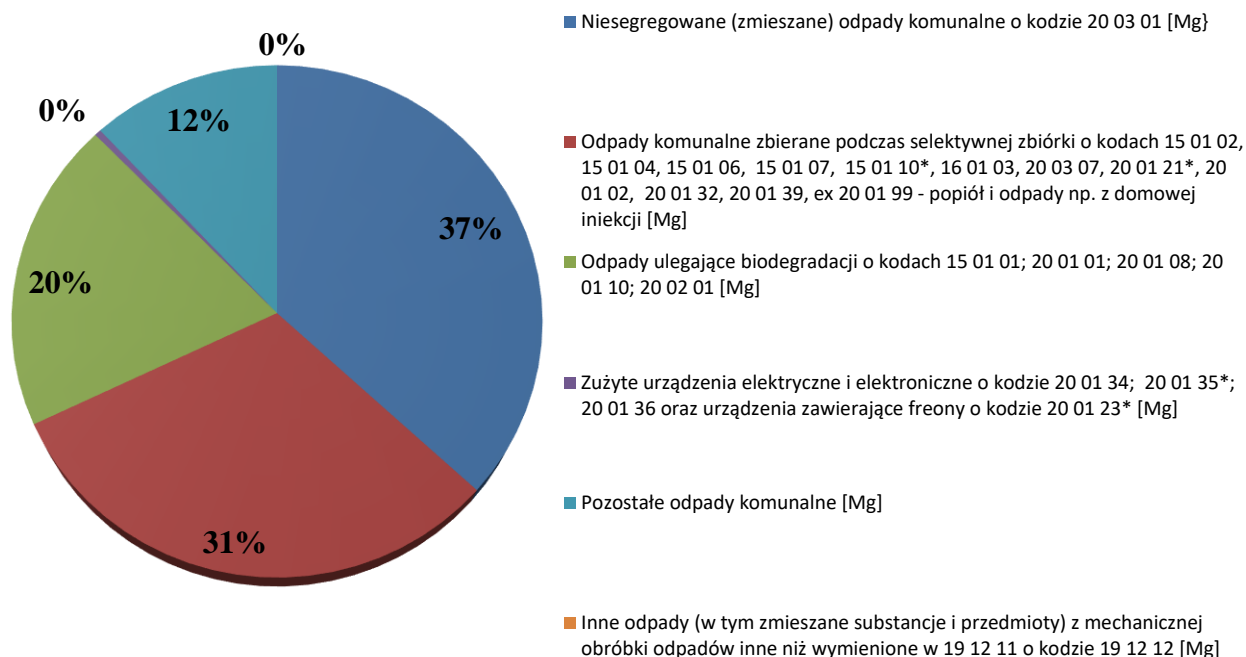
Wykres 6 Odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych zebrane przez podmioty zbierające odpady komunalne z terenu gminy Nowe Miasto nad Wartą w roku 2023



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy oraz sprawozdań podmiotów odbierających odpady komunalne z terenu badanej gminy (Stan na dzień 31 grudnia danego roku).

Punkty zbierające w roku 2023 zebrały 356,2446 Mg odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, czyli ok. 12,3% w stosunku do ogólnej ilości zebranych odpadów komunalnych w Gminie Nowe Miasto nad Wartą.

Wykres 7 Odpady komunalne ogółem zebrane z terenu gminy Nowe Miasto nad Wartą w roku 2023



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy oraz sprawozdań podmiotów odbierających odpady komunalne z terenu badanej gminy (Stan na dzień 31 grudnia danego roku).

Łączna ilość odpadów komunalnych zebranych w gminie Nowe Miasto nad Wartą w 2023 roku z terenu nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych wynosiła 2 906,9646 Mg, z czego 1 070,8000 Mg stanowiły niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne tj. 36,8% ogółu zebranych odpadów komunalnych. Z kolei zebrane odpady selektywne wynosiły 904,3046 Mg czyli 31,1% (w tym popioły w ilości 381,3600 Mg, które stanowiły 13,1% ogółu zebranych odpadów), odpady ulegające biodegradacji 572,1370 Mg, czyli 19,7%, zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne wynosiły 11,9400 Mg czyli 0,4% a pozostałe odpady komunalne 347,7830 Mg czyli 12%. Analogicznie jak do roku 2023 obliczone dane za lata 2021 - 2022 zawiera poniższa tabela.

Tabela 11 Procentowy udział poszczególnych frakcji odpadów komunalnych zebranych w gminie Nowe Miasto nad Wartą w stosunku do ogólnej ilości zebranych odpadów komunalnych w danym roku

Rok	Udział odpadów komunalnych niesegregowanych (zmieszanych) o kodzie 20 03 01 w ogólnej ilości odpadów komunalnych zebranych w danym roku [%]	Udział odpadów komunalnych zbieranych podczas selektywnej zbiórki o kodach: 15 01 02, 15 01 04, 15 01 06, 15 01 07, 15 01 10*, 16 01 03, 20 01 21*, 20 03 07, 20 01 02, 20 01 32, 20 01 39, ex 20 01 99 popiół i igły w ogólnej ilości odpadów komunalnych zebranych w danym roku [%]	Udział odpadów komunalnych ulegających biodegradacji o kodach: 15 01 01, 20 01 01, 20 01 08, 20 01 10, 20 02 01 w ogólnej ilości odpadów komunalnych zebranych w danym roku [%]	Udział odpadów komunalnych: zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych o kodzie 20 01 35*, 20 01 36, urządzeń zawierających freony o kodzie 20 01 23* oraz baterie 20 01 34 w ogólnej ilości odpadów komunalnych zebranych w danym roku [%]	Udział pozostałych odpadów komunalnych w ogólnej ilości odpadów komunalnych zebranych w danym roku [%]
2021	60,4	17,3	20,0	0,8	1,5
2022	47,3	26,5	22,9	0,4	2,9
2023	36,8	31,1	19,7	0,4	12

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy oraz sprawozdań podmiotów odbierających odpady komunalne z terenu badanej gminy (Stan na dzień 31 grudnia danego roku).

Na podstawie powyższej tabeli widać, iż ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych uległa znacznemu zmniejszeniu, zwłaszcza w stosunku do roku 2021. Analizując dalej powyższe dane widać wyraźny wzrost ilości odpadów selektywnych zbieranych „u źródła” oraz spadek ilości odpadów biodegradowalnych, który wiąże się z zgłoszeniem przez mieszkańców przydomowych kompostowników.

W poniższych tabelach został przedstawiony wpływ odpadów selektywnie zebranych na osiągnięty przez Gminę Nowe Miasto nad Wartą poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia.

Tabela 12 *Ilość odpadów komunalnych poddanych recyklingowi a ich wpływ na osiągnięty przez gminę Nowe Miasto nad Wartą poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych*

LATA	Łączna roczna masa odpadów poddanych recyklingowi [Mg], wpływająca na osiągnięty przez Gminę poziom recyklingu	Liczba mieszkańców	Łączna roczna masa odpadów poddanych recyklingowi, wpływająca na osiągnięty przez Gminę poziom recyklingu w przeliczeniu na jednego mieszkańca [kg]	Roczna masa odpadów w przeliczeniu na 1 mieszkańca, którą należy zebrać i przekazać do recyklingu, aby osiągnąć zakładane poziomy (wyliczenia dla gminy Nowe Miasto nad Wartą) [kg]
2021	793,2789	7 960	99,66	69,07
2022	1 188,4399	7 923	149,99	85,41
2023	1 228,8652	7 892	155,71	126,51

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy oraz sprawozdań podmiotów odbierających odpady komunalne z terenu badanej gminy (Stan na dzień 31 grudnia danego roku).

W związku z wprowadzeniem w 2021 roku nowej metody obliczeń, zwłaszcza uwzględniającej przydomowe kompostowniki, w latach 2021 - 2023 Gmina Nowe Miasto nad Wartą osiągnęła wymagany poziom recyklingu.

7. Uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych

Zgodnie z *Ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*, gminy są zobowiązane osiągnąć następujące poziomy:

Gminy są obowiązane osiągnąć:

- poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej:
 - 1) 20% wagowo - za rok 2021;
 - 2) 25% wagowo - za rok 2022;
 - 3) 35% wagowo - za rok 2023;
 - 4) 45% wagowo - za rok 2024;
 - 5) 55% wagowo - za rok 2025;
 - 6) 56% wagowo - za rok 2026;
 - 7) 57% wagowo - za rok 2027;
 - 8) 58% wagowo - za rok 2028;
 - 9) 59% wagowo - za rok 2029;
 - 10) 60% wagowo - za rok 2030;

- 11) 61% wagowo - za rok 2031;
- 12) 62% wagowo - za rok 2032;
- 13) 63% wagowo - za rok 2033;
- 14) 64% wagowo - za rok 2034;
- 15) 65% wagowo - za rok 2035 i za każdy kolejny rok.

Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych oblicza się jako stosunek masy odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi do masy wytworzonych odpadów komunalnych.

Przy obliczaniu poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych nie uwzględnia się innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne.

Gminy są również zobowiązane ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku w badanej gminie:

- do 16 lipca 2013 roku – do nie więcej niż 50% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,
- do 16 lipca 2020 roku oraz w latach następnych – do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Gmina Nowe Miasto nad Wartą, na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 roku *w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji* oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 roku *w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych* (zmienionego od 2021 roku Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. *w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych*), dokonywała corocznych obliczeń wymaganych poziomów osiągniętych zarówno przez Gminę jak i przez podmioty odbierające odpady komunalne z nieruchomości niezamieszkałych. Osiągnięte poziomy przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 13 Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przeznaczonych do składowania w latach 2021-2023

POZIOM	BADANE LATA		
	2021	2022	2023
Wymagany zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska [%] co najwyżej	35	35	35
Osiągnięty przez Gminę Nowe Miasto nad Wartą [%]	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy oraz sprawozdań podmiotów odbierających odpady komunalne z terenu badanej gminy (Stan na dzień 31 grudnia danego roku).

W badanym okresie gmina Nowe Miasto nad Wartą osiągnęła wymagane poziomy, ponieważ ilość składowanych odpadów komunalnych uległa znacznemu zmniejszeniu i w roku 2023 wynosiła tylko 0,2425 Mg. Duży wpływ na daną sytuację ma fakt, iż podmioty zbierające i składowujące odpady muszą ponosić z roku na rok coraz większe opłaty związane z ich składowaniem..

Tabela 14 Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w latach 2021 - 2023

POZIOM	BADANE LATA		
	2021	2022	2023
Wymagany zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska [%] co najmniej	20	25	35
Osiągnięty przez Gminę Nowe Miasto nad Wartą [%]	28,9	43,9	36

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy: programu ERGO oraz sprawozdań podmiotów odbierających odpady komunalne z terenu badanej gminy (Stan na dzień 31 grudnia danego roku).

W 2021 roku uległ zmianie sposób obliczania wymaganego poziomu recyklingu odpadów oraz uwzględniono możliwość doliczania do tego poziomu bioodpadów wytworzonych w przydomowych kompostownikach, dzięki czemu Gminie udało się w latach 2021 – 2023 uzyskać wymagany poziom. Problemem jest jednak fakt, iż ze wszystkich zebranych w roku 2023 z terenu Gminy Nowe Miasto nad Wartą odpadów komunalnych z grupy 20 i 15 - w ilości 2 542,2616 Mg do ostatecznego recyklingu trafiło tylko 918,5897 Mg

(plus przydomowe kompostowniki w ilości 310,2755 Mg). Ponadto problem stanowią również odpady zbierane przez właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, ponieważ to właśnie tu ilość selektywnie zebranych odpadów komunalnych jest zbyt mała i przez to podmioty odbierające odpady komunalne z tych nieruchomości nie osiągnęły w latach 2021 – 2023 wymaganych poziomów.

Gminy są obowiązane nie przekraczać poziomu składowania w wysokości:

- 1) 30% wagowo - za każdy rok w latach 2025-2029;
- 2) 20% wagowo - za każdy rok w latach 2030-2034;
- 3) 10% wagowo - w 2035 r. i za każdy kolejny rok w latach następnych.

Poziom składowania oblicza się jako stosunek masy odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych przekazanych do składowania do masy wytworzonych odpadów komunalnych. Dla potrzeb obliczania poziomu składowania do odpadów przekazanych do składowania zalicza się również odpady poddane odzyskowi na składowisku odpadów.

Tabela 15 *Poziom składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych zwany „poziomem składowania” w latach 2021 – 2023*

POZIOM	BADANE LATA		
	2021	2022	2023
Wymagany zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska [%] co najmniej	30	30	30
Osiągnięty przez Gminę Nowe Miasto nad Wartą [%]	0,7	0,6	0,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy: programu ERGO oraz sprawozdań podmiotów odbierających odpady komunalne z terenu badanej gminy (Stan na dzień 31 grudnia danego roku).

W latach 2021 – 2023 Gmina Nowe Miasto nad Wartą osiągnęła wymagane poziomy składowania.

Od początku funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi Gmina Nowe Miasto nad Wartą osiągała wymagany poziom odpadów budowlanych, lecz w roku 2020 po raz pierwszy nie udało się tego zrealizować. Z kolei od roku 2021 Gminy nie liczą już danego poziomu, ponieważ nie ma takiego obowiązku ustawowego. Do osiągnięcia wymaganych

poziomów zobowiązani są również przedsiębiorcy odbierający odpady komunalne z terenu nieruchomości niezamieszkałych w gminie Nowe Miasto nad Wartą, wpisani do Rejestru Działalności Regulowanej prowadzonego przez Wójta Gminy. Poniższa tabela przedstawia dane za lata 2021 – 2023.

Tabela 16 *Wymagane poziomy osiągnięte przez firmy odbierające odpady komunalne z terenu nieruchomości niezamieszkałych w latach 2021 – 2023*

BADANE LATA	Nazwa podmiotu odbierającego odpady komunalne	Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przeznaczonych do składowania [%]	Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu[%]	
2021	ZGO-NOVA Sp. z o.o.	0,00	9,20	
	Firma Handlowo Usługowa LL SERVICE Laura Lehmann	0,40	12,90	
BADANE LATA	Nazwa podmiotu odbierającego odpady komunalne	Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przeznaczonych do składowania [%]	Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu[%]	Poziom składowania [%]
2022	ZGO-NOVA Sp. z o.o.	0,00	10,00	0,00
	Firma Handlowo Usługowa LL SERVICE Laura Lehmann	0,00	9,50	36,90
2023	ZGO-NOVA Sp. z o.o.	0,00	9,10	0,00
	Firma Handlowo Usługowa LL SERVICE Laura Lehmann	0,79	2,10	35,10

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy oraz sprawozdań podmiotów odbierających odpady komunalne z terenu badanej gminy (Stan na dzień 31 grudnia danego roku).

Na podstawie powyższych tabel i wykresów można stwierdzić, że w latach 2021 - 2023 dzięki zmianie w metodzie obliczeń Gminie Nowe Miasto nad Wartą udało się osiągnąć wszystkie wymagane ustawowo poziomy. Niestety podmioty odbierające odpady komunalne z terenu nieruchomości niezamieszkałych nadal nie osiągnęły wymaganych przepisami prawa poziomów recyklingu odpadów komunalnych.

8. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazana do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy

Gmina Nowe Miasto nad Wartą w 2023 przekazała do termicznego przekształcania w procesie D10 odpady *popiołu* o kodzie ex 20 01 99 w ilości 0,0600 Mg, zebrane w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Aleksandrowie oraz pozostałości z sortowania i mechaniczno-biologicznego przetwarzania przekazane do termicznego przekształcania w ilości 2,8468 Mg. Do termicznego przekształcania przekazano w badanym okresie ogółem 2,9068 Mg w/w odpadów, a stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do odebranych i zebranych odpadów komunalnych wyniósł 0,11%.

Dla porównania w roku 2022 do termicznego przekształcania w procesie R1 zostały przekazane odpady *zużytych opon* o kodzie 16 01 03, zebrane w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Aleksandrowie. Do termicznego przekształcania przekazano w 2022 roku 1,56 Mg w/w odpadu, a stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do odebranych i zebranych odpadów komunalnych wyniósł 0,06%. Z kolei w roku 2021 Gmina Nowe Miasto nad Wartą nie przekazała żadnych odpadów do termicznego przekształcania. Wszystkie zebrane z terenu gminy odpady komunalne trafiały do odpowiednich instalacji komunalnych, bądź innych instalacji odzysku i recyklingu, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami

V Opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi

Rada Gminy Nowe Miasto nad Wartą w celu zapewnienia zaplecza finansowego na koszty gospodarki odpadami komunalnymi oraz inwestycji z tym związanych, ustalała stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ponoszone przez mieszkańców, tak aby zapewnić odpowiedni budżet na wydatki związane z obsługą zadania pn. *gospodarowanie odpadami komunalnymi*.

W Gminie Nowe Miasto nad Wartą obowiązywały następujące stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi:

- od 01.01.2021 r. - **28,00 zł od osoby**, a w przypadku zgłoszenia w deklaracji oświadczenia o posiadaniu przydomowego kompostownika stawka tej opłaty była pomniejszana o **2,00 zł/osobę** czyli kwota opłaty wynosiła 26,00 zł/osobę.

Ze względu na wzrost kosztów, związanych z odbiorem, transportem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych oraz otwarciem Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Aleksandrowie w 2022 roku podniesiono wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w sposób zaprezentowany poniżej:

- od 01.04.2022 r. - **32,00 zł od osoby**, a w przypadku zgłoszenia w deklaracji oświadczenia o posiadaniu przydomowego kompostownika stawka tej opłaty była pomniejszana o **3,00 zł/osobę** czyli kwota opłaty wynosiła 29,00 zł/osobę.

Brak wzrostu kosztów, związany ze spadkiem odpadów spowodował, iż w roku 2023 nie podniesiono stawki opłaty „śmieciowej”.

1. Gminne dochody i wydatki budżetowe związane z gospodarką odpadami komunalnymi

Poniżej przedstawiono kształtowanie się dochodów oraz wydatków budżetowych, związanych z systemem gospodarki odpadami komunalnymi w Gminie Nowe Miasto nad Wartą.

Tabela 17 Wykonane dochody i wydatki budżetowe w gminie Nowe miasto nad Wartą w latach 2021 - 2023

ROK	WYKONANE [BRUTTO ZŁ]		ZALEGŁOŚCI NA DZIEŃ 31.12 [BRUTTO ZŁ]	NADPŁATY NA DZIEŃ 31.12 [BRUTTO ZŁ]
	DOCHODY BUDŻETOWE	WYDATKI BUDŻETOWE		
2021	2 569 432,46	2 449 665,68	275 453,00	10 336,37
2022	2 834 634,27	2 319 109,12	307 487,93	13 517,57
2023	2 870 418,00	2 766 818,67	339 046,26	12 751,94

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych księgowości Urzędu Gminy w Nowym Mieście nad Wartą (Stan na dzień 31 grudnia danego roku).

Na podstawie powyższej tabeli widać, iż Gmina Nowe Miasto nad Wartą w latach 2021 -2023 pokrywała wydatki budżetowe, związane z gospodarką odpadami komunalnymi z uzyskiwanych dochodów, czyli zapewniła bilansowanie całego systemu odpadowego.

2. Źródła finansowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi

Tabela 18 Wykonane dochody i wydatki budżetowe w gminie Nowe Miasto nad Wartą w latach 2021 - 2023

ROK	KOSZTY FINANSOWANE Z OPŁAT ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI
2021	2 449 665,68
2022	2 319 109,12
2023	2 766 818,67

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych księgowości Urzędu Gminy w Nowym Mieście nad Wartą (Stan na dzień 31 grudnia danego roku).

Gmina Nowe Miasto nad Wartą realizując zadanie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych w latach 2021 – 2023 nie ponosiła dodatkowych kosztów z budżetu gminy, ponieważ wszystkie koszty związane z realizacją tego systemu były pokrywane z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi pobieranych od mieszkańców.

VI Analiza wydatków związanych z gospodarką odpadami komunalnymi w gminie Nowe Miasto nad Wartą

Środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi Gmina Nowe Miasto nad Wartą gromadzi na wyodrębnionym rachunku bankowym. Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

1. odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
2. tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
3. obsługi administracyjnej tego systemu;
4. edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym oraz koszty utworzenia i utrzymania punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami.

1. Edukacja ekologiczna w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi

W roku 2023 Gmina Nowe Miasto nad Wartą przeprowadziła następujące działania edukacyjne, związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi:

- Jak co roku dnia 16 czerwca 2023 roku zakończono V edycję konkursu „Region Czysty na 6”, która trwała od 5 września 2022 r. do 19 maja 2023 r. Podczas V edycji tego konkursu uczestnicy zbierali: plastikowe nakrętki, aluminiowe puszki oraz baterie, a pieniądze zebrane ze sprzedaży tych surowców zostały przekazane na wskazany przez szkoły cel charytatywny. Konkurs zakończył się piknikiem ekologicznym „EKOŚWIĘTOWANIE” dla uczestników konkursu To ekologiczne święto przeznaczone było dla dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych i przedszkoli, które zgłosiły się do konkursu ekologicznego Region Czysty na 6, który polegał na selektywnej zbiórce surowców – aluminiowych puszek, plastikowych nakrętek oraz baterii. W trakcie EKOŚWIĘTOWANIA wręczone zostały nagrody laureatom konkursu, a dla pozostałych uczestników przygotowano wiele atrakcji i warsztatów ekologicznych. Na piknik przybyło ponad 800 osób – był to rekordowy wynik z dotychczasowych edycji. Udział w konkursie nie generował żadnych kosztów po stronie Urzędu Gminy.

- Ponadto w roku 2023 po raz pierwszy zorganizowano wyjazd dla uczniów na „zielone lekcje” do instalacji komunalnej. Uczestnicy wyjazdów wzięli udział w zwiedzaniu Wielkopolskiego Centrum Recyklingu Sp. z o.o. w Jarocinie, do którego trafiają odpady komunalne z terenu nieruchomości zamieszkałych z naszej gminy. Podczas tego wyjazdu dzieci:

- poznały podstawowe zasady segregacji odpadów,
- przekonali się, że odpady to cenne surowce, z których można uzyskać nowe produkty,
- dowiedziały się jakie produkty powstają z dostarczonych do instalacji odpadów oraz zobaczyły w jaki sposób funkcjonuje zakład zajmujący się gospodarką odpadami.

W 2023 roku zaplanowano oraz zrealizowano, wspólnie z szkołami z naszej Gminy oraz Wielkopolskim Centrum Recyklingu Sp. z o.o. w Jarocinie, 14 takich wycieczek, podczas których dzieci bliżej poznały drogę jaką przechodzą nasze odpady, by np. stać się ponownie produktem lub paliwem. Gmina poniosła koszty w wysokości 5 443,20 zł brutto związane z transportem dzieci.

- Poza tym, jak co roku 5 szkół z terenu Gminy Nowe Miasto nad Wartą wzięło również udział w akcji *Sprzątanie świata (Clean Up the World)* pod hasłem „Sprzątanie świata łączy ludzi”. Podczas akcji zebrano ok 40 worków segregowanych odpadów komunalnych. Uczniowie sprząkali tereny wokół szkół i w najbliższym otoczeniu. W ramach akcji sprzątania świata, podjęto również w szkołach inne działania m.in.:

- na lekcjach oraz kółkach zainteresowań prowadzono pogadanki ekologiczne oraz ćwiczenia praktyczne na temat prawidłowej segregacji i dbałości o czystość i porządek,
- wykonano prace plastyczne związane z segregacją odpadów,
- przygotowano gazetkę szkolną dotyczącą skutków zaśmiecania środowiska naturalnego,
- dzieci wzięły również udział w konkursie ekologicznym pt.: „Jak wykorzystać powtórnie to co Was otacza?”.

Głównym celem akcji było rozbudzenie świadomości ekologicznej uczniów i odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego. Akcja miała również na celu pokazanie dzieciom, że rozwiązaniem problemu zaśmieconego środowiska nie jest tylko coroczna zbiórka śmieci, ale głównie zmiana nawyków w codziennym życiu m.in. prawidłowa segregacja i umiejętne gospodarowanie odpadami. Akcję sprzątania świata uczniowie zakończyli z postanowieniem ciągłej dbałości o nasze wspólne środowisko.

2. Zamówienia publiczne w gospodarce odpadami komunalnymi

Dnia 26 maja 2023 roku Gmina Nowe Miasto nad Wartą zawarła z Gminą Jarocin porozumienie w zakresie przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu naszej Gminy. Liderem grupy zakupowej była Gmina Jarocin. W wyniku przeprowadzonego postępowania wyłoniono Wykonawcę, a mianowicie spółkę Wielkopolskie Centrum Recyklingu Sp. z o.o. w Jarocinie z siedzibą: Witaszyczki ul. im. Mariusza Małynicza 1, 63-200 Jarocin, z którym Gmina Nowe Miasto nad Wartą dnia 26 października 2023 r. zawarła umowę. Umowa została zawarta na okres 24 miesięcy, z możliwością skorzystania z prawa opcji na kolejne 12 miesięcy. Wartość umowy w zakresie zamówienia podstawowego wynosiła 2 736 820,52 zł brutto.

Z kolei w dniu 20 listopada 2023 r. Wójt Gminy Nowe Miasto nad Wartą ogłosił zamówienie na realizację zadania „*Odbiór i transport odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Nowe Miasto nad Wartą oraz z Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych*”. Dnia 28 grudnia 2023 r. nastąpiło otwarcie przetargu – ofertę złożyła jedna firma ZGO-NOVA Sp. z o.o. z Jarocina, której całkowita wartość wynosiła 3 572 487,31 zł brutto (w tym okres podstawowy – 12 m-cy – umowy 1 489 282,63 zł brutto). Wójt Gminy postanowił 3 stycznia 2024 r. o wyborze oferty w/w wykonawcy. Umowa z firmą ZGO-NOVA Sp. z o.o. z siedzibą ul. Witaszyczki 1a; 63-200 Jarocin, została podpisana dnia 4 stycznia 2024 r.

W roku 2023 wydatki budżetowe były związane przede wszystkim z kosztami odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych na podstawie wcześniej zawartych umów. Ponadto Gmina poniosła również wydatki związane m.in. z zakupem artykułów i usług związanych z obsługą administracyjną systemu (m.in., artykuły biurowe, usługi pocztowe, energia elektryczna PSZOK, ochrona obiektu PSZOK, edukacją ekologiczną itp.) oraz wynagrodzeniem osobowym pracowników (Urzędu Gminy oraz pracownika Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych).

Tabela 19 Koszty ponoszone przez gminę Nowe Miasto nad Wartą z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi w latach 2021 – 2023

		Koszt zagospodarowania odpadów komunalnych RIPOK [zł]	Koszty odbioru i transportu odpadów komunalnych [zł]	Koszty administracyjne Urzędu Gminy oraz utrzymania PSZOK-a*[zł]	KOSZTY OGÓLEM [zł]
2021		1 306 424,34	1 034 236,75	109 004,59	2 449 665,68
2022	OGÓLEM	1 010 636,67	1 051 378,60	257 093,85	2 319 109,12
	W TYM PSZOK	64 371,78	52 127,37		
2023	OGÓLEM	1 117 869,05	1 341 208,07	307 741,55	2 766 818,67
	W TYM PSZOK	97 028,74	121 754,83	w tym: zakup kontenerów na PSZOK 26 229,75 oraz edukacja ekologiczna 5 443,20	

*koszty administracyjne obejmują koszty zakupu materiałów, usług oraz wynagrodzenia pracowników, z kolei koszty budowy i wyposażenia PSZOK-a w 2021 i 2022 zostały sfinansowane z dotacji zewnętrznej w latach poprzednich

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych księgowości oraz gospodarki odpadami komunalnymi Urzędu Gminy Nowe Miasto nad Wartą

Koszty związane z odbiorem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w latach 2021 - 2023 ponosiła firma ZGO-NOVA Sp. z o.o. z Jarocina w ramach podpisanej z Gminą umowy na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych.

Biorąc pod uwagę powyższe dane można stwierdzić, że w latach 2021 – 2023 koszty związane z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów, płacone przez Gminę stanowiły większą część ogólnych wydatków, ponoszonych przez Urząd Gminy na cały system gospodarki odpadami komunalnymi: w roku 2023, podobnie jak w 2022 roku koszty te stanowiły 88,9% ogólnej kwoty wydatków, dla porównania w roku 2021 koszty te stanowiły 95,6% ogólnej kwoty wydatków. Natomiast koszty zagospodarowania odpadów w 2023 roku stanowiły 40,4% ogólnych kosztów i 45,5% kosztów związanych z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów. Dla porównania w roku 2022 koszty zagospodarowania odpadów stanowiły 43,6% ogólnych kosztów i 49,00% kosztów związanych z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów, a w roku 2021 koszty te stanowiły 53,3% ogólnych kosztów oraz 55,8% kosztów związanych z odbiorem i zagospodarowaniem.

VII Podsumowanie

Na terenie gminy Nowe Miasto nad Wartą od dnia 1 lipca 2013 roku funkcjonuje nowy system gospodarowania odpadami komunalnymi wynikający z nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Reasumując działania Gminy należy stwierdzić, że przez ponad dziesięcioletni okres funkcjonowania nowego systemu udało się jej zrealizować większość wytycznych wynikających z regulacji prawnych (podjęto stosowne uchwały, uszczelniono „problem śmieci” - poprzez objęcie systemem wszystkich mieszkańców gminy oraz sprostano aspektowi ekonomicznemu tworzenia i funkcjonowania instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów. Od roku 2022 na terenie Gminy funkcjonuje również Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) w Aleksandrowie. W badanym okresie udało się również sprawnie zorganizować zamówienia publiczne - przetargi na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych. Ponadto przeprowadzono kontrolę podmiotów wpisanych do rejestru działalności regulowanej, prowadzonego przez Wójta Gminy Nowe Miasto nad Wartą, w wyniku której nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości. W roku 2023, zgodnie z gminnym planem kontroli, przeprowadzono również kontrole właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, którzy nie zostali objęci gminnym systemem odbierania odpadów komunalnych. Z przeprowadzonej analizy wynika, iż pomimo wzrostu ilości odpadów komunalnych zbieranych „u źródła” mieszkańiec naszej gminy produkuje rocznie mniej odpadów niż standardowy mieszkaniec województwa wielkopolskiego. Głównym problemem jest jednak fakt, iż zbyt mała ilość wytworzonych przez mieszkańców odpadów trafia ostatecznie do recyklingu. Ponadto z roku na rok rosną koszty odbioru i transportu oraz zagospodarowania odpadów komunalnych, które dla każdej gminy są ogromnym problemem i wyzwaniem. Gmina Nowe Miasto nad Wartą wywiązała się jednak w badanym okresie z zasady „samobilansowania” się systemu gospodarki odpadami komunalnymi, ponieważ przyjęta przez Radę Gminy stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi była wystarczająca do pokrycia kosztów, związanych z tym systemem.

Gmina angażuje się również w przeprowadzanie działań edukacyjno-informacyjnych wśród mieszkańców (zwłaszcza dzieci w szkołach i przedszkolach) w celu kształtowania ich świadomości ekologicznej. W latach 2021 - 2023 został przeprowadzony konkurs kierowany dla szkół: **REGION CZYSTY NA 6**. Organizatorem tego konkursu jest Wielkopolskie Centrum Recyklingu Sp. z o.o. w Jarocinie, a zebrane w ten sposób plastikowe nakrętki, puszki aluminiowe i baterie są wliczane do osiągniętych przez Gminę wymaganych poziomów. W roku 2023 Gmina zapewniła również uczniom ze szkół transport na tzw. „zielone lekcje”, które

odbywały się na terenie Instalacji Komunalnej w Witaszyczkach. Od 2018 roku Gmina zbiera przeterminowane leki od mieszkańców, które można pozostawiać w wyznaczonych przez Gminę aptekach. Ponadto w roku 2021 przyjęto uchwały, które miały na celu wprowadzenie kilku istotnych zmian m.in. od 2022 roku wprowadzono: zbiórkę dodatkowej frakcji odpadów, jaką jest popiół oraz otwarto Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, dzięki któremu rozwinął się, o kolejne frakcje odpadów, system selektywnej zbiorki.

<p>Opracował: Podinspektor do spraw gospodarki odpadami <i>Izabela Siemieniec</i></p>	<p>Podinspektor do spraw gospodarki odpadami <i>Siemieniec</i> mgr Izabela Siemieniec</p>
<p>Sprawdził: Sekretarz Gminy <i>Honorata Nawrocka</i></p>	<p>Z up. Wójta <i>[Signature]</i> Honorata Nawrocka SEKRETARZ GMINY</p>
<p>Zatwierdził: Wójt Gminy <i>Wiesław Schreiber</i></p>	<p>WÓJTA <i>[Signature]</i> mgr Wiesław Schreiber</p>

VIII SPIS TABEL

Tabela 1	<i>Wykaz sołectw i wsi w gminie Nowe Miasto nad Wartą</i>	6
Tabela 2	<i>Liczba złożonych deklaracji oraz stan rzeczywisty mieszkańców (wg miejsca zamieszkania), z podziałem na prowadzących selektywną zbiórkę oraz nie prowadzących selektywnej zbiórki oraz posiadających przydomowy kompostownik, zadeklarowany w złożonej deklaracji i nie posiadających przydomowego kompostownika</i>	16
Tabela 3	<i>Ilość odpadów komunalnych zebranych z terenu nieruchomości zamieszkałych w gminie Nowe Miasto nad Wartą w 2023 r.</i>	19
Tabela 4	<i>Ilość odpadów komunalnych zebranych w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych na terenie Gminy Nowe Miasto nad Wartą w 2023 r.</i>	19
Tabela 5	<i>Ilość wysortowanych odpadów ze zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01[Mg] - lata 2021 - 2023.</i>	21
Tabela 6	<i>Ilość wytworzonych (zebranych) odpadów komunalnych w gminie Nowe Miasto nad Wartą o kodzie 20 03 01 – wytworzonych przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych (przetarg) na 1 mieszkańca w latach 2021 -2023</i>	22
Tabela 7	<i>Łączna ilość wytworzonych (zebranych) „u źródła” odpadów komunalnych w gminie Nowe Miasto nad Wartą wytworzonych przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych (przetarg) na 1 mieszkańca w latach 2021 -2023</i>	23
Tabela 8	<i>Łączna ilość wytworzonych (zebranych) odpadów komunalnych w gminie Nowe Miasto nad Wartą wytworzonych przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych oraz zebranych w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych - na 1 mieszkańca w latach 2021 -2023.</i>	23
Tabela 9	<i>Łączna ilość wytworzonych (zebranych) odpadów komunalnych w gminie Nowe Miasto nad Wartą wytworzonych przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych oraz zebranych w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych z podziałem na poszczególne rodzaje odpadów w latach 2021 -2023 [Mg].</i>	24
Tabela 10	<i>Ilość odpadów komunalnych wytworzonych i zebranych w województwie wielkopolskim, w przeliczeniu na 1 mieszkańca według danych Głównego Urzędu Statystycznego</i>	25
Tabela 11	<i>Procentowy udział poszczególnych frakcji odpadów komunalnych zebranych w gminie Nowe Miasto nad Wartą w stosunku do ogólnej ilości zebranych odpadów komunalnych w danym roku</i>	30

Tabela 12 <i>Ilość odpadów komunalnych poddanych recyklingowi a ich wpływ na osiągnięty przez gminę Nowe Miasto nad Wartą poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych</i>	31
Tabela 13 <i>Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przeznaczonych do składowania w latach 2021-2023</i>	33
Tabela 14 <i>Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w latach 2021 - 2023</i>	33
Tabela 15 <i>Poziom składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych zwany „poziomem składowania” w latach 2020 – 2022</i>	34
Tabela 16 <i>Wymagane poziomy osiągnięte przez firmy odbierające odpady komunalne z terenu nieruchomości niezamieszkałych w latach 2020 – 2022</i>	35
Tabela 17 <i>Wykonane dochody i wydatki budżetowe w gminie Nowe miasto nad Wartą w latach 2021 - 2023</i>	38
Tabela 18 <i>Wykonane dochody i wydatki budżetowe w gminie Nowe Miasto nad Wartą w latach 2021 - 2023</i>	38
Tabela 19 <i>Koszty ponoszone przez gminę Nowe Miasto nad Wartą z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi w latach 2021 – 2023</i>	43

IX SPIS WYKRESÓW

Wykres 1 <i>Liczba ludności – wg złożonych deklaracji - w rozbiciu na posiadających przydomowy kompostownik oraz nie posiadających przydomowego kompostownika w roku 2023</i>	17
Wykres 2 <i>Odpady wysortowane w procesie R12 z niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 - w roku 2023</i>	21
Wykres 3 <i>Odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych – przetarg w gminie Nowe Miasto nad Wartą, wytworzone i zebrane w roku 2023</i>	26
Wykres 4 <i>Odpady komunalne z nieruchomości niezamieszkałych (firmy) w gminie Nowe Miasto nad Wartą, wytworzone i zebrane w roku 2023</i>	26
Wykres 5 <i>Odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych zebrane w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Aleksandrowie w roku 2023</i>	27
Wykres 6 <i>Odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych zebrane przez podmioty zbierające odpady komunalne z terenu gminy Nowe Miasto nad Wartą w roku 2023</i>	28

Wykres 7 <i>Odpady komunalne ogółem zebrane z terenu gminy Nowe Miasto nad Wartą w roku 2023</i>	29
---	----

X SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1 <i>Mapa województwa wielkopolskiego z wyszczególnieniem gmin w powiecie średzkim</i>	4
Rysunek 2 <i>Mapa z granicami gminy Nowe Miasto nad Wartą</i>	5
Rysunek 3 <i>Wykaz gmin należących do Porozumienia Międzygminnego</i>	7